

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

20. rocznica wsparcia przez Kongres USA odrodzonego Senatu i Sejmu RP

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

OPRACOWANIE

Biuro Analiz i Dokumentacji

ILUSTRACJE

Ze zbiorów prywatnych
oraz Archiwum Senatu RP i Sejmu RP

PROJEKT GRAFICZNY
I OPRACOWANIE TECHNICZNE

Dział Edycji i Poligrafii

ISBN 978-83-60995-65-5

Warszawa 2010 r.
Nakład 300 egz.

Rezolucja dwu izb Kongresu USA
z 3 października 1989 roku
inaugurująca program „Dar Demokracji”
dla odrodzonego Senatu i Sejmu RP

101st CONGRESS
1st Session

S. CON. RES. 74

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

OCTOBER 3, 1989
Referred to the Committee on House Administration

CONCURRENT RESOLUTION

Authorizing the "Gift of Democracy" from the United States Congress to the new Senate and Sejm in Poland. This gift is comprised of equipment and training that is determined to be most useful in helping Poland establish an effective parliamentary system.

Whereas Poland is undertaking the historic process of organizing its new Sejm and Senate, the first parliament in Poland where a majority of its members were democratically elected in more than half a century;

Whereas these new citizen-legislators, from many walks of life, are taking on the tremendous responsibility of forming the legislative branch of their government without the benefit of previous legislative experience;

Whereas these new legislators are united in their commitment to dramatically reform the social and economic structure of Poland;

Whereas these new legislators are dedicated to permanently establishing individual freedom and a renewed hope and confidence for the future of Poland;

Whereas the new legislators are faced with reviving the economy and creating the necessary government entities to facilitate an efficient means of governing the country;

Whereas among the many other challenges facing Poland's Parliament over the coming months is the lack of equipment, research, and legislative resources; and

Whereas the United States Congress has a well established system for operating a legislative body and an impressive research capability in the form of the Library of Congress and the Congressional Research Service: Now, therefore, be it

Resolved by the Senate (the House of Representatives concurring), That:

(1) This concurrent resolution may be cited as the "United States Congressional Gift of Democracy to Poland Resolution".

(2) The Speaker of the House, the minority leader of the House and majority and minority leaders of the Senate, and the Librarian of the Congress shall assign staff having expertise in software, office equipment, legislative research and parliamentary procedure, and other lawmaking skills to travel to Poland. The congressional staff assigned to this mission shall assess the training and equipment needs of the Polish Sejm and Senate, and assist Poland in developing an effective

5009 74 RFE

Parliament. Not later than thirty days after completing the assessment, such staff shall submit a report to the Congress and the Librarian of Congress on its findings.

(3) Upon receipt of the report of the congressional staff, the leadership of Congress shall endeavor to identify and secure the ways and means to implement an appropriate United States congressional gift of democracy to Poland in the form of equipment and training for the new Senate and Sejm.

(4) The leadership is encouraged to coordinate this effort with private and public sector experts such as the National Democratic Institute for International Affairs and the National Republican Institute for International Affairs and with parliaments in Western Europe.

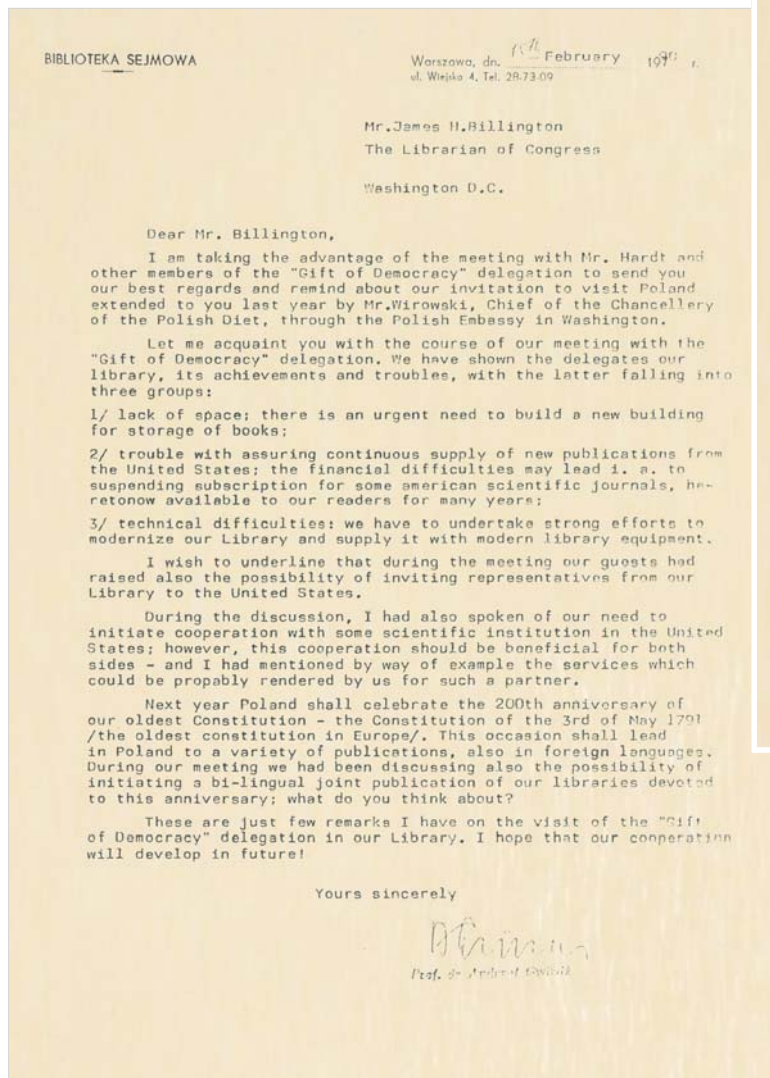
(5) Travel expenses incurred by the Senate and the House of Representatives to carry out subsections (2) and (3) shall be reimbursed out of the respective contingent funds of the two Houses of Congress in accordance with rules governing such funds.

Passed the Senate September 27 (legislative day, September 18), 1989.

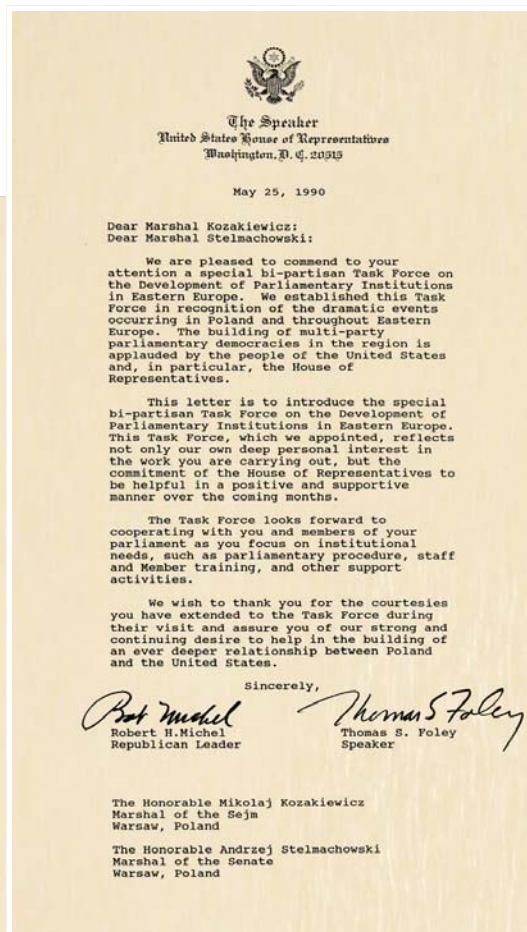
Attest: WALTER J. STEWART,
Secretary.

5009 74 RFE

W 2010 roku mija 20 lat od rozpoczęcia udzielania przez Kongres USA pomocy Senatowi i Sejmowi, która w różnych formach trwała przez pierwszą połowę lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Pomoc tę zainicjował Senat USA poprzez

List profesora Andrzeja Gwiżdża, dyrektora Biblioteki Sejmowej, do profesora Jamesa H. Billingtona, dyrektora Biblioteki Kongresu USA, podsumowujący wizytę delegacji amerykańskiej w Polsce, luty 1990 r.

List przewodniczącego Izby Reprezentantów USA Thomasa Foleya do marszałków Sejmu i Senatu informujący o powołaniu dwupartyjnego Zespołu Wspierającego Tworzenie Instytucji Parlamentarnych w Europie Wschodniej (tzw. *Frost Task Force*), 25 maja 1990 r.

przyjęcie na wniosek senatora Pete'a Domeniciego, przy poparciu przywódcy większości senackiej George'a Mitchella oraz przywódcy mniejszości Boba Dole'a, programu *Gift of Democracy - Dar Demokracji*. Wkrótce, w kwietniu 1990, przewodniczący Izby

Reprezentantów Thomas S. Foley powołał dwupartyjny, pięcioosobowy Specjalny Zespół Wspierający Tworzenie Instytucji Parlamentarnych w Europie Wschodniej (*Special Task Force on the Development of Parliamentary Institutions in Eastern Europe*), zwany *Frost Task Force* od nazwiska jego przewodniczącego, kongresmana Martina Frosta, później też *Frost-Solomon Task Force*, w uznaniu wsparcia udzielonego przez przedstawiciela ówczesnej mniejszości republikańskiej, Geralda B. Solomona. Pozostali trzej członkowie zespołu to kongresmani Douglas Bosco, Bart Gordon i Jim Leach.

Polski parlament był najwcześniejszym, spośród ciał ustawodawczych Europy Środkowej i Wschodniej, odbiorcą pomocy USA.

Jesienią 1989 roku, po czerwcowych wyborach – całkowicie wolnych do Senatu i wolnych w stosunku do części miejsc w Sejmie – senator Pete Domenici, republikanin z Nowego Meksyku, złożył wizytę w Warszawie, gdzie spotkał się z demokratycznie wybranymi polskimi parlamentarzystami. W delegacji, biorącej udział w konferencji na temat roli parlamentu w budowaniu gospodarczej polityki państwa, uczestniczyli również czterej wybitni byli kongresmani: były wiceprezydent i senator, przewodniczący NDI (National Democratic Institute) Walter Mondale, były przewodniczący republikańskiej mniejszości w Senacie Howard Baker, były senator, demokrat Thomas Eag-

leton oraz były przewodniczący Komisji Budżetu Izby Reprezentantów, demokrat James R. Jones. Delegacja spotkała się m.in. z marszałkiem Senatu Andrzejem Stelmachowskim, premierem Tadeuszem Mazowieckim i przewodniczącym Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego Bronisławem Geremekiem.

Dzięki tej aktywności i poparci szeregu innych senatorów Kongres USA uchwalił „obdarowanie nowego parlamentu Polski unikatowym

pierwszym darem demokracji w postaci najbardziej potrzebnej, niezbędnej pomocy technicznej”, jak się wyraził Domenici¹.

W uchwale z 26 października 1989 Kongres USA stwierdzał, iż wobec historycznego procesu organizowania się w Polsce pierwszego od ponad pięćdziesięciu lat w większości demokratycznie wybranego parlamentu, który oddany jest sprawie reform społecznych i gospodarczych oraz sprawie wolności jednostki, a jednocześnie brak mu doświadczenia, szkoleń, wyposażenia technicznego, służb badawczych, wypracowanych procedur,

Congress of the United States House of Representatives Washington, DC 20515

May 25, 1990

The Honorable Andrzej Stelmachowski
Marshal of the Senate
Warsaw, Poland

The Honorable Mikołaj Kozakiewicz
Marshal of the Sejm
Warsaw, Poland

Dear Marshal Stelmachowski:
Dear Marshal Kozakiewicz:

We, the members of the Task Force on the Development of Parliamentary Institutions in Eastern Europe, are pleased to present this report on the provision of parliamentary assistance to the Polish Senate and Sejm by the United States Congress.

Pursuant to a concurrent resolution of Congress, the Gift of Democracy delegation visited the Polish parliament in February to explore ways in which the United States Congress might provide equipment, parliamentary training, and other appropriate assistance. The delegation made its report to Congress in March, and included recommendations on equipment, parliamentary and technical training, and library development.

We are pleased to report that final Congressional Leadership approval of the report of the Gift of Democracy delegation, combined with the imminent passage of appropriating legislation, will implement Gift of Democracy plans to send 215 surplus United States Senate computers to Poland within three to four weeks. A second shipment of \$900,000 to \$1 million of copying machines, printers, fax machines, supplies and service will soon follow.

The Task Force is also interested in pursuing bilateral relations between your Parliament and the Congress of the United States. We hope such a relationship would include the development of exchange programs and continuing dialogue on matters of mutual interest.

List pięciu amerykańskich kongresmanów, członków Zespołu Wspierającego Tworzenie Instytucji Parlamentarnych w Europie Środkowej i Wschodniej (tzw. *Frost Task Force*), do marszałków Senatu i Sejmu, podsumowujący wizytę w Polsce, 25 maja 1990 r.

Kongres, który posiada ugruntowane doświadczenie legislacyjne i zdolność działania, zatwierdza program *Dar Demokracji* (*Gift of Democracy*) od Kongresu Stanów Zjednoczonych dla nowego Senatu i Sejmu w Polsce. Na dar składał się sprzęt, oprogramowanie, szkolenia i wizyty studyjne uznane za najbardziej niezbędne dla wprowadzenia w Polsce efektywnego systemu parlamentarnego.

¹ *Boca Raton News*, 2.10.1989

Wizyta studyjna w Kongresie USA, maj 1990 r.

Jeri Thomson, Wicesekretarz Senatu, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu

Wizyta w Zgromadzeniu stanu Wirginia – prezentacja elektronicznego systemu do głosowania, maj 1990 r.

Zdzisław Choromański, Kancelaria Sejmu, Jarosław Deminet, Kancelaria Senatu

Na program *Dar Demokracji* Kongres przyznał w 1989 roku 2,25 miliona dolarów, które sukcesywnie były wydatkowane w kolejnych latach. Pomocą administrował sekretarz Senatu Walter (Joe) Stewart i jego zastępczyni Jeri Thomson oraz Kancelarie Senatu i Sejmu RP. W pierwszej połowie roku 1990 wybitni specjaliści Kongresowej Służby Badawczej (CRS) Walter Oleszek i John Hardt oraz wicedyrektor CRS William H. Robinson rozpoczęli serię wizyt w polskim parlamencie w celu zdefiniowania potrzeb i sprecyzowania zakresu pomocy. Kongresowa Służba Badawcza stała się wykonawcą tej części programu, która dotyczyła szkoleń i wizyt studyjnych, zarówno specjalistów amerykańskich w polskim parlamencie, jak i pracowników Senatu i Sejmu w Kongresie USA. Wzajemne wizyty

Wizyta w Kongresie stanu Wirginia – prezentacja elektronicznego systemu do głosowania, maj 1990 r.

Wizyta w Kongresie stanu Wirginia – prezentacja elektronicznego systemu do głosowania, maj 1990 r.

Wizyta u gubernatora stanu Wirginia, L. Douglasa Wildera, maj 1990 r.

Jarosław Deminet, Kancelaria Senatu, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu, Teresa Możdżyńska, Kancelaria Sejmu, gubernator L. Douglas Wilder, Robert Harris, Senat USA

doprowadziły do wypracowania koncepcji służb badawczych dla polskiego parlamentu. Organizowane w ramach

programu pierwsze wizyty urzędników Senatu i Sejmu w Kongresie USA, a także w legislaturach stanowych pozwalały

na bezpośrednie zapoznanie się z funkcjonowaniem parlamentu w państwie demokratycznym.

Bob Brown/The Richmond News Leader

Dean Salman, of FileNet Corp., demonstrates a computer at a convention at the Omni Richmond Hotel as members of a Polish government delegation and others attending the conference look on.

Delegation from Poland studies Assembly's use of computers

By John Lyle
News Leader business writer

When foreign governments come to the United States in search of computer technology, images of stops in Washington and the Silicon Valley immediately come to mind.

But a Polish delegation on a mission to evaluate computerized information systems decided to come to Richmond.

The group also spent time this week in Washington, but the group came here because the Eastern European government has something in common with the Virginia General Assembly. The Polish Sejm, or lower house, and the Virginia General Assembly use Hewlett Packard computers to track legislative activity.

Four Polish Parliament staff members were here yesterday and today to look at Virginia's system in hopes it might be adaptable to use by their legislature.

Robert D. Harris, director of infor-

mation systems and technology for the U.S. Senate's Committee on Rules and Administration, said the visit was designed to enable the Polish delegates to "see how our systems could be adapted to the Sejm and to Poland's new Senate, which will soon meet for the first time since 1939."

The visitors met yesterday afternoon with Gov. L. Douglas Wilder and then stopped in on a computer exhibit at a convention of the Data Processing Management Association at the Omni Richmond Hotel.

The delegation also will study management systems used by Congress and telecommunication systems and mainframe and personal computers that could be used by their Parliament, said Harris, who holds the additional title of chairman of the state's Council on Information Management.

Members of the delegation were Jaroslaw Deminet, adviser to the secretary of the senate for information systems and technology; Jacek Mi-

chalowski, special adviser to the deputy speaker of the senate; Teresa Możdżyńska, director of the computer system for the Sejm, and Zdzisław Choromanski, deputy director of the Sejm's computer center.

The two-week visit to the United States was sponsored by a \$17,000 grant from the National Democratic Institute for International Affairs, a political development institute affiliated with the U.S. Democratic Party. Virginia Sen. Charles S. Robb is a member of the organization.

Sue Grabowski, a spokesperson for the institute, said, "We do not view this as a teaching exercise or force-feeding the American way. Rather, we are sharing information and experiences with our Polish colleagues in hopes that they can learn from our mistakes and apply whatever may be useful to their own uniquely Polish institution."

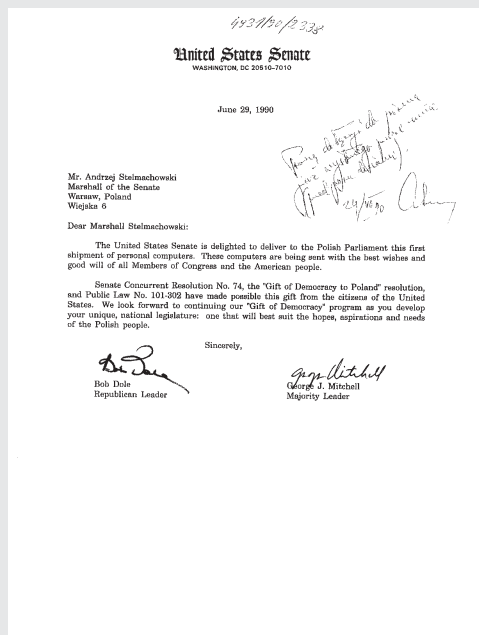
"Efficiency and good management techniques cross all borders."

„Delegacja z Polski zapoznaje się z korzystaniem z komputerów w Zgromadzeniu” – artykuł z gazety *Richmond News Leader*, 27.04.1990.

Spotkanie w trakcie wizyty studyjnej w USA, maj 1990 r.

Walter J. Oleszek, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), i jego małżonka, Zdzisław Choromański, Kancelaria Sejmu

List przywódcy większości senackiej George'a J. Mitchella i przywódcy mniejszości republikańskiej Boba Dole'a do marszałka Senatu Andrzeja Stelmachowskiego informujący o wysłce pierwszego transportu komputerów osobistych do Polski w ramach programu „Dar Demokracji”, czerwiec 1990 r.

Komunikat biura prasowego senatora Pete'a V. Domeniego o zakończeniu pierwszego etapu realizacji programu Dar Demokracji, listopad 1990 r.

Pierwszą potrzebą nowego polskiego parlamentu było jednakże zaopatrzenie go w nowoczesny sprzęt, w tym komputeryzacja, a także przygotowanie systemu umożliwiającego publikację stenogramów z obrad Senatu i Sejmu w dniu następującym po posiedzeniu. Dziś trudno uwierzyć, iż

w jednym z pierwszych zamówień z tego okresu Biura Prac Senackich i ówczesnego Biura Prawnego – w odpowiedzi na ofertę pomocy – występują na pierwszym miejscu maszyny do pisania, a komputery z drukarkami dopiero na drugim. Są tam też automatyczne sekretarki, kserokopiarki, dyktafony, telefaksy.

Wielkie zasługi w ramach pomocy technicznej położyli wówczas szefowie i pracownicy służb informatycznych obu izb Kongresu USA, a wśród nich Robert D. Harris (Senat), John F. Kelley (CRS), Catherine Brickman i William Freeman (Izba Reprezentantów).

News Release

Pete V. Domenici
United States Senator

FOR IMMEDIATE RELEASE
November 14, 1990

CONTACT: Ari Fleischer
(202) 224-6621

FINAL "GIFT OF DEMOCRACY" DEPARTS CAPITOL HILL

COMPUTER EQUIPMENT TO ARRIVE IN POLAND IN EARLY DECEMBER

WASHINGTON - A plane carrying a gift of 100 IBM AT computers, 35 Epson LQ-510 dot-matrix printers, and 15 Hewlett-Packard Laserjet 11P printers, and other equipment will touch down in Warsaw during the first week of December, thus completing a promise to send the new Polish Parliament its "First Gift of Democracy" from the Congress of the United States.

The shipment, a result of a measure introduced by Senator Pete Domenici and passed by the Congress in October 1989, is aimed at giving the emerging, democratic Polish Parliament the basic tools it needs to operate as a functioning democracy.

"When I visited Poland two Septembers ago," Domenici said, "I was struck by the Parliament's lack of even the most basic office equipment that we in the West take for granted. Clearly, the legislature left behind by the Communists was a shell organization that barely functioned even in a practical sense."

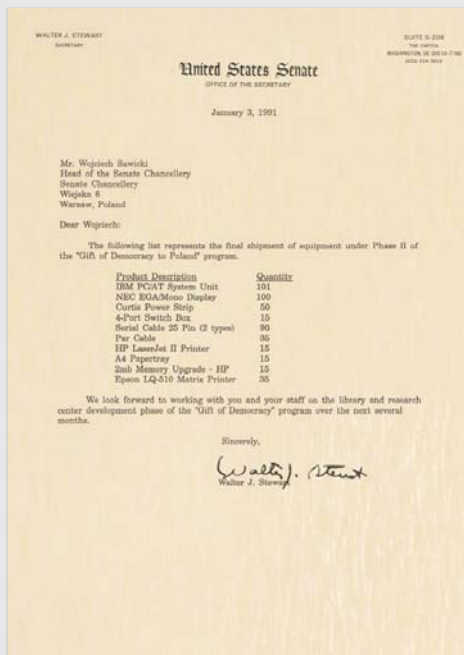
"The only equipment left behind by the Communist Parliament was a rubber stamp," Domenici said. "Now, as Poland continues its brave journey toward its own form of democracy, our nation is providing the Polish Parliament the basic tools it needs to get its job done. I am very proud of what Congress is doing for its Polish counterpart."

"If we in the West are sincere in our desire to see the great changes underway in Eastern Europe evolve into permanent democracies, then I submit that we have a serious responsibility to work with and help those who have rejected their ties to Communism and now struggle to be free," Domenici said.

Domenici made his comments during a brief ceremony at the loading dock in the Russell Senate Office Building. He was joined there by Kazimierz Balabanowski, the Polish Ambassador to the United States and by the leadership staff of the U.S. Senate who have been implementing this project.

The last of the "Gift of Democracy" computers and printers that remain on Capitol Hill were boxed up there and trucked out to a Senate warehouse in Charlottesville, Virginia, where they will undergo refurbishing and be sent to Warsaw aboard a Pan Am flight from JFK Airport in New York City during the week of December 3rd.

Combined with a previous shipment of equipment to Poland, the total amount of surplus equipment sent as a result of the "Gift of Democracy" is 214 IBM AT's, 25 Hewlett-Packard Laserjet printers, and 35 Epson LQ-510 dot-matrix printers. Cables, power strips and various software programs are included in the shipment.

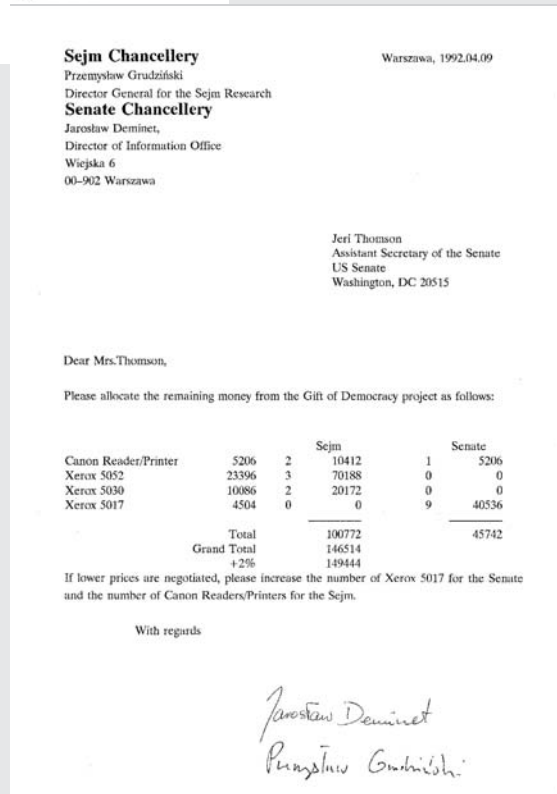
List sekretarza Senatu USA Waltera Joe Stewarta do szefa Kancelarii Senatu Wojciecha Sawickiego w sprawie ostatniego transportu sprzętu w ramach drugiej fazy programu „Dar Demokracji”, styczeń 1991

W połowie roku 1990, w ramach programu *Gift of Democracy*, rozpoczęły się dostawy do Senatu i Sejmu sprzętu komputerowego, drukarek, kserokopiarek, a także większych maszyn drukarskich i urzędzenia z możliwością odczytu i wydruku zawartości mikrofilmów i mikrofilmów. Skalę pomocy obrazuje liczba ponad 300 dostarczonych komputerów i blisko tuziów drukarek. Oprócz sprzętu, pomoc obejmowała również oprogramowanie, dostęp do prawnych i informacyjnych baz danych, a także książki i prenumeratę czasopism fachowych, w tym na płytach CD, co stało się zaczątkiem kolekcji biura badawczego Kancelarii Senatu.

List sekretarza Senatu USA Waltera Joe Stewarta do szefa Kancelarii Sejmu Ryszarda Stemplowskiego w sprawie kolejnych dostaw sprzętu w ramach programu „Dar Demokracji”, marzec 1992 r.

List dyrektorów Kancelarii Sejmu, Przemysława Grudzińskiego, i Kancelarii Senatu, Jarosława Demineta do Jeri Thomson, wicesekretarza Senatu USA, w sprawie zamówień sprzętu na zakończenie programu „Dar Demokracji”, kwiecień 1992 r.

Dear Mrs. Thomson,

Please allocate the remaining money from the Gift of Democracy project as follows:

	Sejm		Senate		
Canon Reader/Printer	5206	2	10412	1	5206
Xerox 5052	23396	3	70188	0	0
Xerox 5030	10086	2	20172	0	0
Xerox 5017	4504	0	0	9	40536
	Total		100772		45742
	Grand Total		146514		
	+2%		149444		

If lower prices are negotiated, please increase the number of Xerox 5017 for the Senate and the number of Canon Readers/Printers for the Sejm.

With regards

Jarosław Demineta
Przemysław Grudziński

Nie można pominąć niezwykle wówczas potrzebnej i wartościowej pomocy w postaci lekcji języka angielskiego na rozmaitych poziomach udzielanych w latach 1989 – 1991 pracownikom parlamentu przez pracowników ambasady USA w Warszawie, głównie na zasadzie wolontariatu. Sprawy te prowadziła pani Helen Davies, małżonka ówczesnego ambasadora USA, Johna Daviesa.

Realizacja programu w ramach *Frost Task Force*, którego dyrektorem generalnym była szefowa biura kongresmana Martina Frosta, Kristi E. Walset, rozpoczęła się w roku 1991 i trwała po rok 1995 z wykorzystaniem zasobów CRS, służb informatycznych Izby Reprezentantów, służb komisji i posiedzeń izb. Wartość programu wyniosła ostatecznie ponad 4 miliony dolarów. Pomoc obejmowała stałe dostawy fachowych książek i czaso-

Szkolenie w USA w ramach Instytutu Parlamentarnego powołanego przez Kongresową Służbę Badawczą w ramach Frost-Solomon Task Force, 1991 r.

Ivăn Rónai, Biblioteka Parlamentu Węgier, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu, William H. Robinson, Kongresowa Służba Badawcza, (CRS), Hermina Mekutova, Instytut Parlamentarny, Czechosłowacja

pism według zamawianych list, materiały dla biblioteki podręcznej, sprzęt komputerowy i biurowy. Najważniejszą, jak się wydaje, częścią programu były szkolenia dla pracowników polskiego parlamentu organizowane w CRS i obejmujące wszelkie zagadnienia, w jakich biegle muszą być służby, aby parlament stał się skutecznym ustawodawcą: od podstaw ustroju demokratycznego, poprzez procedury i proces legislacyjny po wsparcie informacyjno-badawcze.

Dzięki szefom i pracownikom programu, takim jak William H. Robinson, Mary Nell Bryant, Nancy A. Davenport, i dziesiątkom innych specjalistów CRS, Biblioteki Kongresu, Biblioteki Senatu, innych służb Kongresu USA przeszkolono wielu pracowników polskiego parlamentu, zarówno w Polsce, jak i w USA, gdzie w ramach CRS powołano specjalną strukturę, Instytut Par-

Spotkanie w Departamencie Stanu w ramach wizyty studyjnej w USA grupy pracowników Kancelarii Senatu i Sejmu: *Tadeusz Chabiera (Senat), Teresa Krynicka (Sejm), Andrzej Krawczyk (Sejm), Danuta Grabowska (Senat), Maria Borejsza (Sejm), Grażyna Szynalska (Senat), maj 1991 r. .*

Szkolenie w USA w ramach Instytutu Parlamentarnego Kongresowej Służby Badawczej, 1991 r.

Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu, Przemysław Grudziński, Kancelaria Sejmu, William H. Robinson, Kongresowa Służba Badawcza, (CRS)

Szkolenie w USA w ramach Instytutu Parlamentarnego Kongresowej Służby Badawczej, pokaz baz danych, 1992 r.

Mary Nell Bryant, Aletta Waterhouse – Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Frost Task Force

Spotkanie w trakcie szkolenia w USA w ramach Instytutu Parlamentarnego Kongresowej Służby Badawczej, 1992 r.

Kristi Walseth (druga od lewej) – Frost Task Force, William Robinson (trzeci od lewej), Nancy Davenport (druga od prawej), Mary Ellen Callahan (trzecia od prawej) – Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Frost Task Force

Konferencja Bibliotek Parlamentarnych w ramach programu Frost Task Force, Budapeszt, wrzesień 1994 r.

Kristi Walseth, Frost Task Force, Iván Vitányi, Węgierska Akademia Nauk, William H. Robinson, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Iván Rónai, Biblioteka Parlamentu Węgier

Konferencja Bibliotek Parlamentarnych w ramach programu Frost Task Force, Budapeszt, wrzesień 1994 r.

Karel Sosna, Biblioteka Parlamentu Czech, Wojciech Kulisiewicz, Biblioteka Sejmowa, Francis Miko, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Anita Dudina, Parlament Łotwy

Czas na relaks przy okazji udziału w dorocznym spotkaniu Krajowej Konferencji Legislatur Stanowych w San Diego – szkolenie w ramach Instytutu Parlamentarnego Kongresowej Służby Badawczej (CRS), lipiec 1993 r.

Katalin Haraszti, Biblioteka Parlamentu Węgier, nn, Mary Nell Bryant, CRS, Hanna Popowska, Biblioteka Sejmowa, Małgorzata Korzeniowska, Kancelaria Senatu

Syrena: motyw kalifornijsko-warszawski. Czas na relaks przy okazji udziału w dorocznym spotkaniu Krajowej Konferencji Legislatur Stanowych w San Diego – szkolenie w ramach Instytutu Parlamentarnego Kongresowej Służby Badawczej (CRS), lipiec 1993 r.

Konferencja Bibliotek Parlamentarnych w ramach programu Frost Task Force, Praga, maj 1995 r.

Anita Dudina, Parlament Łotwy, Jacek Michałowski i Ewa Nawrocka, Kancelaria Senatu, Wojciech Kulisiewicz i Barbara Karamać, Biblioteka Sejmowa

Konferencja Bibliotek Parlamentarnych w ramach programu Frost Task Force, Praga, maj 1995 r.

Eric A. Johnson, William H. Robinson i Robert R. Newlen, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Wojciech Kulisiewicz, Biblioteka Sejmowa, Karel Sosna, Biblioteka Parlamentu Czech

lamentarny, organizujący kilka razy w roku zjazdy szkoleniowe dla służb parlamentarnych Europy Środkowej i Wschodniej. Zajęcia opracowane były pod kątem zindywidualizowanych potrzeb uczestników, a ich intensywny program obejmował pracę z przedstawicielami odpowiednich służb Kongresu. W seminariach uczestniczyli pracownicy rozmaitych służb: poza specjalistami służb badawczych, również sekretarze komisji, posiedzeń plenarnych, służb informatycznych, informacyjnych i prasowych, prawnych, spraw mię-

dzynarodowych. W trakcie wizyt studyjnych w USA stwarzano reprezentantom służb parlamentarnych regionu Europy Środkowej i Wschodniej możliwość uczestniczenia w krajowych konferencjach Amerykańskiego Stowarzyszenia Bibliotek Specjalistycznych (SLAC) czy Legislatur Stanowych (NCSL), którym towarzyszyły wystawy prezentujące i promujące najnowsze osiągnięcia organizacyjne i rozwiązania technologiczne w danej dziedzinie. Dla informatyków z Polski i innych państw demokratyzujących się zorganizowano w 1992 r. wyjazd na największą światową konferencję informatyczną COMDEX. W ramach programu odbywały się również specjalistyczne konferencje regionalne w Budapeszcie, Pradze, Tallinie.

Publikacje materiałów z trzech konferencji w Pułtusku, które odbyły się przy wsparciu Frost Task Force, 1992–1994.

Information Technology in Parliaments

Pułtusk, June 20-22, 1994

Kancelaria Senatu RP

RULES OF PROCEDURE AND PARLIAMENTARY PRACTICE

*Bureau of Research
Chancellery of the Sejm of the Republic of Poland*

РЕГЛАМЕНТЫ В ПАРЛАМЕНТСКОЙ ПРАКТИКЕ

*Бюро по исследованиям и экспертным заключениям
Канцелярии Сейма Республики Польша*

Information Technology in Parliaments

Pułtusk, June 20-22, 1994

Part 2

Kancelaria Senatu RP

RULES OF PROCEDURE AND PARLIAMENTARY PRACTICE

The Proceedings of the International Conference
on Parliamentary Rules of Procedure
and Parliamentary Practice
Pułtusk, 8 - 11 May 1994

Edited by
Danuta Łukasz
Wiesław Stadkiewicz

*Bureau of Research
Chancellery of the Sejm of the Republic of Poland
Warsaw 1995*

РЕГЛАМЕНТЫ В ПАРЛАМЕНТСКОЙ ПРАКТИКЕ

Материалы международной конференции:
"Регламенты в парламентской практике"
Пултуск, 8 - 11 мая 1994 г.

Редакторы составители:
Данута Лукаш
Веслав Стадкiewicz

*Бюро по исследованиям и экспертным заключениям
Канцелярии Сейма Республики Польша
Варшава 1995*

Otwarcie konferencji w Pułtusku *Regulaminy parlamentarne w praktyce*, maj 1994 r.

Wiesław Staśkiewicz, Kancelaria Sejmu, Kristi Walseth, dyrektor generalny, Frost Task Force, Józef Oleksy, marszałek Sejmu, Maciej Graniecki, szef Kancelarii Sejmu, Klaus Poehle, Parlament Europejski

Warsztaty konferencyjne *Regulaminy parlamentarne w praktyce*, Pułtusk, maj 1994 r.

Ulf Christofferson, Parlament Szwecji, David Blackman, Parlament Europejski, Lucien N. Nedzi, Kongres USA, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu

Konferencja w Pułtusku *Regulaminy parlamentarne w praktyce*, maj 1994 r.

Paul Rundquist, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Włodzimierz Borodziej, Kancelaria Senatu

Doradztwo techniczne specjalistów z CRS miało znaczny wpływ na decyzje o powołaniu oraz wypracowanie koncepcji dotyczących zasad i metod działania Biura Studiów i Analiz Kancelarii Senatu oraz Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Se-

jm. Efektem wspólnych wysiłków stało się zorganizowanie także w Polsce kilku konferencji międzynarodowych, m. in. poświęconych funkcjonowaniu sejmowych służb badawczych (Pułtusk, 21 – 23.06.1992), informatyzacji w parlamencie (Pułtusk,

20 – 22.06.1994), regulaminom parlamentarnym (Pułtusk, 08 – 11.05.1994) oraz publikacja tomów pokonferencyjnych (*Parliamentary Research Organization*, red. Przemysław Grudziński, Wiesław Staśkiewicz, Warszawa 1992; *Information Technology in Parliaments* red. Jarosław Deminet, Warszawa 1994; *Rules of Procedure and Parliamentary Practice*, red.: Danuta Łukasz, Wiesław Staśkiewicz, Warszawa 1995 – wydane w języku angielskim i rosyjskim).

Sukces programu realizowanego przez *Frost-Solomon Task Force* i powołanego w jego ramach Instytutu Parlamentarnego spowodował, iż stały się one dla Kongresu USA instytucjami modelowymi, do których odwołują się współcześnie kongresmeni amerykańscy, wśród nich David Price (członek delegacji Kongresu USA do Polski w 1992 roku, której przewodniczył Martin Frost), wnioskuje o uchwalenie programów dla umocnienia demokracji w świecie. Świadectwem zaangażowania i wysokiej oceny przez Kongres realizatorów programu *Frost Task Force* jest fakt, że doświadczenie specjalistów CRS – Williama Robinsona, Francisa Miko, Paula Rundquista, Mary Nell Bryant – oraz Kristi Walseth, szefowej biura kongresmana Frosta i dyrektora programu, jest wykorzystywane przy nowych, współczesnych programach pomocowych prowadzonych dla 13 krajów świata w ramach *Partnerstwa Demokracji* (*House Democracy Partnership*).

Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie – spotkanie z szefem oraz dyrektorami Kancelarii Senatu, kwiecień 1992 r.

John Kelley Kongresowa Służba Badawcza (CRS), kongresmani John P. Hammerschmidt, Martin Frost, David Price, Lucien N. Nedzi, urzędnicy Kancelarii Senatu Bogdan Skwarka, Marek Kęsy, Zofia Romaszewska, Stanisław Włodarz, Wojciech Sawicki (szef Kancelarii), Anna Syska

Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie – spotkanie z szefem oraz dyrektorami Kancelarii Senatu, kwiecień 1992 r.

Kongresmani John P. Hammerschmidt, Martin Frost, David Price, Lucien N. Nedzi, William Lebman

Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie, kwiecień 1992 r.

John Kelley (CRS) i kongresman Martin Frost

Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie, sala posiedzeń Senatu RP, kwiecień 1992 r.

Kongresmani Martin Frost i David Price, senator Edward Wende, szef Kancelarii Senatu Wojciech Sawicki, kongresman John P. Hammerschmidt, wice-marszałek Zofia Kuratowska, senatorowie Tomasz Jagodziński i Krzysztof Piesiewicz

Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie, sala posiedzeń Senatu RP, kwiecień 1992 r.

Kongresmani David Price i Martin Frost, szef Kancelarii Senatu Wojciech Sawicki, senatorowie Edward Wende i Tomasz Jagodziński

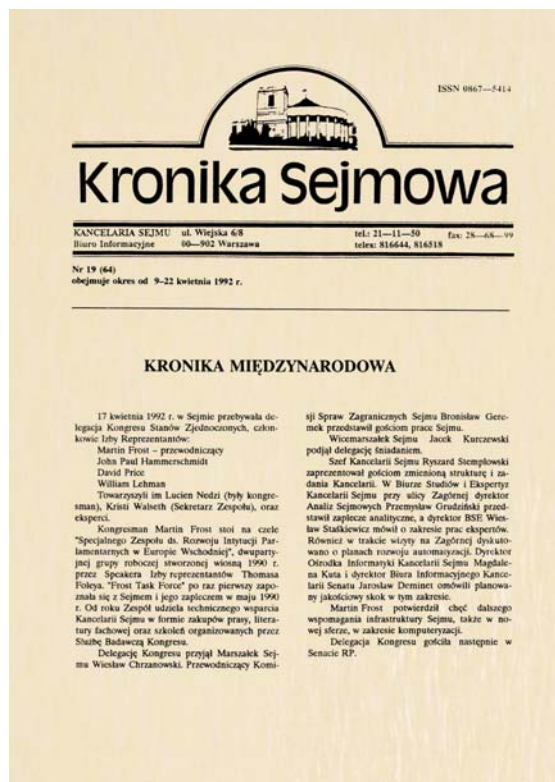
Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie, Biuro Informacyjne Kancelarii Senatu, kwiecień 1992 r.

Jarosław Deminet, Kancelaria Senatu, William Freeman, Izba Reprezentantów, kongresmani John P. Hammerschmidt, Martin Frost i David Price, Cathy Brickman, Izba Reprezentantów, szef Kancelarii Senatu Wojciech Sawicki, Kristi Walseth, Frost Task Force, dyrektor generalny

Delegacja kongresmanów członków Frost Task Force oraz pracowników programu w Warszawie, Biuro Informacyjne Kancelarii Senatu, kwiecień 1992 r.

Kongresmani David Price, John P. Hammerschmidt i Martin Frost, William Freeman, Izba Reprezentantów, Jarosław Deminet, Kancelaria Senatu

"Kronika Sejmowa", nr 19 (64), 9–22 kwietnia 1992 r.

Spotkanie towarzyskie w trakcie wizyty amerykańskiej w Warszawie, 1992 r.

Kristi Walseth, Frost Task Force, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu, Mary Nell Bryant, Kongresowa Służba Badawcza (CRS) i Frost Task Force

W rezultacie stworzenia fachowych służb parlamentu polskiego były one w stanie wspomagać w dalszych latach budowę podobnych służb parlamentów regionu Europy Środkowej i Wschodniej, a w szczególności biur informacji i badawczych oraz informatyki. Pracownicy parlamentu polskiego uczestniczyli jako eksperci w kolejnych edycjach programu *Frost Task Force*, np. w Estonii, a także dzielili się swoją wiedzą i doświadczeniami w trakcie wizyt studyjnych, jakie w ramach tegoż programu odbywali w Senacie i Sejmie pracownicy parlamentów regionu, w tym Albanii, Litwy, Estonii, Bułgarii.

Konferencja bibliotek parlamentarnych krajów bałtyckich w ramach programu Frost Task Force z udziałem ekspertów z polskiego parlamentu, Tallin, Estonia, czerwiec 1993 r.

Fragment gazety tallinnskiej, 18 czerwca 1993 r

Wizyta w Bibliotece parlamentu Czech w ramach programu Frost Task Force, 1994 r.

Jiří Brixí, Karel Sosna

Wizyta w Bibliotece parlamentu Albanii w ramach programu Frost Task Force, 1994 r.

Zana Bufi, Vjollca Hysenbegasi

Wizyta w Bibliotece parlamentu Czech w ramach programu Frost Task Force, 1994 r.

Stoją: Ivana Francová, Jindřiška Vačková, Olga Karfiková, Helena Dolečková, Jiří Rubin; siedzą: Alexandra Šulcová, Pavlína Kindlová, Tomáš Samek, Mary Nell Bryant (CRS), Karel Sosna i Jiří Brixí.

Konferencja bibliotek parlamentarnych w ramach programu Frost Task Force, Praga, maj 1995 r.

Margareta Angelova, biblioteka parlamentu Bułgarii, Katalin Haraszti i Iván Rónai, Biblioteka Parlamentu Węgier, Mary Nell Bryant, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Renata Blagniene, parlament Litwy, Georgina Gadusová, Parlament Słowacji Parliamentary Libraries Workshop in the framework of the Frost Task Force, Prague, May 1995

Nawiązane dzięki programom Kongresu USA kontakty pomiędzy pracownikami parlamentarnymi regionu rozwinęły się następnie w sieć współpracy służb, zwłaszcza bibliotecznych i badawczych.

Pomoc amerykańska w pierwszych latach polskiej transformacji przyczyniła się w znacznym stopniu do stworzenia podstaw dla efektywnego działania parlamentu i wzmocnienia go jako instytucji podstawowej dla demokracji. Służby wówczas budowane przez polski Senat i Sejm stały się modelem dla służb parlamentarnych krajów rozpoczynających transformację.

Spotkanie przedstawicieli Frost Task Force, Rady Europy i Parlamentu Europejskiego w Warszawie, październik 1994 r.

William H. Robinson, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Ennie Wesseldijk-Waechter, Międzynarodowy Instytut Demokracji, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu, Dick Toornstra, Parlament Europejski, Kristi Walseth, dyrektor generalny, Frost Task Force

Konferencja sekretarzy generalnych parlamentów Europy Środkowej i Wschodniej w Warszawie, październik 1994 r.

Kristi Walseth, Dyrektor Generalny, Frost Task Force, Jacek Michałowski, Kancelaria Senatu, Francis Miko, Kongresowa Służba Badawcza (CRS), Karl William Propst, szef kancelarii parlamentu Estonii, Endel Ilves, parlament Estonii

Przedstawiciele Kongresu i rządu USA oraz ich służb zaangażowani w pomoc dla Senatu i Sejmu RP w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych

1. Kongresmani

- Pod inicjatywą *Gift of Democracy (Dar Demokracji)* podpisy złożyli senatorowie:

Pete V. Domenici (inicjator), George Mitchell (przewodniczący większości senackiej), Bob Dole (przewodniczący mniejszości senackiej), Alan Cranston, Bob Kasten, Paul Simon, Barbara Mikulski, Frank Murkowski, Carl Levin, Ted Stevens, Daniel Patrick Moynihan, Connie Mack, John Glenn, Edward Kennedy, Daniel Inouye, Wendell Ford, John Kerry, Charles Robb, Bob Graham.

- Do *Task Force on the Development of Parliamentary Institutions in Eastern Europe (Grupa Zadaniowa [Izby Reprezentantów] do sprawy Budowania Demokratycznych Instytucji w Europie Wschodniej, zwana Frost Task Force)* zostali powołani przez przewodniczącego Izby Reprezentantów Thomasa S. Foleya następujący członkowie izby: Martin Frost jako przewodniczący oraz Douglas H. Bosco, Bart Gordon, Jim Leach i Gerald B.H. Solomon (reprezentujący republikańską mniejszość Izby).
- Złożyli wizyty w Polsce, kolejno: Pete V. Domenici, Walter Mondale, Howard Baker, Thomas Eagleton, Jim Jones, Beverly Benton, Barbara Mikulski, Barbara B. Kennelly, Helen D. Bentley, John Heinz, Jake Garn, John H. Chaffee,

Christopher Bond, Lucien N. Nedzi, Christopher J. Dodd, Martin Frost, Douglas H. Bosco, Bart Gordon, Jim Leach, Gerald B.H. Solomon, Richard Shelby, David L. Boren, Howell Heflin, Orrin G. Hatch, Richard G. Lugar, Butler Derrick, David Price, John P. Hammerschmidt, William Lehman, Donald G. Brozman, William H. Brown, Paul Simon, Harry Reid, Hank Brown.

2. Urzędnicy i pracownicy Kongresu USA i rządu, którzy z nami pracowali

- Senatu USA: Walter Joe Stewart (sekretarz Senatu), Jeri Thomson (zastępca sekretarza Senatu), Michael E. Bartell, Robert W. McCormick, Roger K. Haley, Robert Harris, Ronald T. Ledlow, Ann Womeldorf,
- Izby Reprezentantów i biur kongresmanów: Kristi Walseth (dyrektor generalny programu Frost Task Force), Linda Berdine, James W. McCormick, Cathy Brickman, Bud Collins, Joseph R. Crapa, William E. Freeman, James M. Kulikowski, Karen L. Lightfoot, Tom O'Donnel,

- Biblioteki Kongresu: Frances Ann Buffalo, Judy C. McDermott, Louis Drummond, Patricia Gardner, Prosser Gifford, Jeffrey C. Griffith, Imre Jamy, Eric A. Johnson, Kahleen Price, Paige Whitaker,
- Kongresowej Służby Badawczej (*Congressional Research Service, CRS*): Jo-

seph E. Ross (dyrektor), William H. Robinson (wicedyrektor), Mary Nell Bryant, Stanley Bach, Sandra A. Baumgardner, Vita Bite, Mary Ellen Callahan, Linda H. Cox, Nancy A. Davenport, Martha De-

xter, Pam Dragovich, Felicia Giedrys Kolp, Jeanne B. Hamilton, John P. Hardt, John F. Kelley, Francis Miko, Cynthia Moore, Daniel P. Mulholan, Robert R. Newlen, Walter Oleszek, Alice Rabinovitz, Jill W. Roberts, Paul S. Rundquist, Robert Schrott, Sherry Shapiro, Aletta Waterhouse, Margaret E. Whitlock,

- Departamentu Stanu: John R. Davis (Ambasador USA w Warszawie) i jego małżonka, Helen Davis, John Boris, Michael L. Braxton, Daniel Fried, Michael Hornblow, Ann Sigmund,

- Agencji Rozwoju Międzynarodowego USA (USAID): Nina Majer, Melanie Marnack Chen, Richard Blue,
- Agencji Informacyjnej USA (USIA): Walter Raymond, Ann M. Chermak, Anna E. Wilbik.